

Nijmegen

Biezen; een wijk die groeit
*Sociale samenhang, voorzieningen en
bewonersparticipatie*

Colofon

Gemeente Nijmegen

Onderzoek en Statistiek

Tel.: (024) 329 9889

e-mailadres: onderzoek.statistiek@nijmegen.nl

Verkrijgbaar

via www.nijmegen.nl

1. Samenvatting en conclusies

Biezen is de afgelopen jaren sterk gegroeid door nieuwbouw in het zogenaamde Waalfront. Ook de komende jaren worden nieuwe woningen opgeleverd in het gebied. Biezen is dan ook een van de gebieden in Nijmegen waar tot 2030 de grootste bevolkingsgroei is te verwachten. De afgelopen jaren hebben wijkprofessionals de samenhang in de wijk (waaronder de nieuwe gebieden) benoemd als aandachtspunt. Daarnaast bestaat bij wijkmanagement de behoefte aan inzicht in de tevredenheid van de nieuwe inwoners met het voorzieningenniveau en de bekendheid met de diverse kanalen om iets in de eigen buurt te agenderen.

In Biezen richt een groep van geïnteresseerde inwoners (verenigd in de werkgroep 'Verbinding Biezen') zich op het verbinden van alle wijkbewoners in de volle breedte. Het gaat dus niet alleen om het verbinden van de bestaande wijkdelen met de nieuwe; het kan ook gaan om het betrekken van 'nieuwkomers' (ongeacht het wijkdeel waarin zij wonen). De onderzoeksresultaten kunnen ook door deze groep van actieve bewoners worden benut. Op verzoek van de werkgroep wordt in het onderzoek ook aandacht besteed aan de voorkeuren van de inwoners van Biezen als het gaat om bewonersactiviteiten en het organiseren daarvan.

Daarmee beantwoordt het onderzoek de volgende onderzoeksvragen:

- Hoe is het sociale klimaat in de wijk?
- Hoe tevreden zijn bewoners over het voorzieningenniveau in de wijk?
- Hoe informeren bewoners zich over nieuws uit de wijk en welke kanalen kennen zij om iets in de wijk te agenderen?
- Welke voorkeuren bestaan als het gaat om bewonersactiviteiten en het organiseren daarvan?

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van bestaande onderzoeksgegevens/statistieken voor achtergrondinformatie over de gehele wijk en de oude en nieuwe wijkdelen. Daarnaast zijn enquêtegegevens verzameld. Hiervoor zijn 361 inwoners uit Biezen geënuêteerd. Hieronder worden de belangrijkste wijk(deel)kenmerken en bevindingen per onderzoeksvraag weergegeven:

Wat kenmerkt de oudere en nieuwe delen van Biezen?

- De oudere delen van Biezen bestaan met name uit huurwoningen (71%), de nieuwe wijkdelen uit koopwoningen (50%);
- De leeftijdsopbouw van de bewoners is in beide wijkdelen vergelijkbaar;
- In de nieuwe wijkdelen wonen meer stellen (45%, tegen 26% in de oudere gebieden), in de oudere wijkdelen zijn meer alleenstaanden (50% tegen 38%) en eenoudergezinnen (10% tegen 2%);
- In de oudere wijkdelen wonen meer Nijmegenaren met een niet-westerse migrantenherkomst (14%) dan in de nieuwe wijkdelen (5%);
- De maatschappelijke zelfredzaamheid is kleiner in de oudere wijkdelen dan in de nieuwe delen van Biezen; in de oudere gebieden wordt (vergeleken met Nijmegen) bovengemiddeld gebruik gemaakt van voorzieningen op het vlak van

zorg, jeugdhulp, inkomen en werk. In de nieuwe wijkdelen ligt het gebruik onder het gemiddelde;

- Als het gaat om zogenaamde 'burgerschapstijlen' wonen in de gehele wijk (vergeleken met Nijmegen) wat meer 'structuurzoekers' en wat minder 'plichtsgetrouwen' (zie voor toelichting hoofdstuk 4).

Hoe is het sociale klimaat in de wijk?

- Het sociaal klimaat in Biezen scoort een 6,1 (op een schaal van 0 tot 10); vergelijkbaar tot iets positiever dan de meest recente score van de stad als geheel (5,8);
- Er is geen verschil in de score in de oudere en nieuwe delen van Biezen. Wel oordelen kopers oordelen wat positiever (6,4) dan huurders (5,6);
- Wijkbewoners hechten vooral belang aan contact met bureaus uit de eigen straat (voor 66% belangrijk of zeer belangrijk). Contact met buurtbewoners vindt men beduidend minder belangrijk (39% (zeer) belangrijk);
- Contact met andere wijkbewoners wordt door een kleine groep inwoners belangrijk gevonden (18% belangrijk tot zeer belangrijk). Bewoners boven de 50 vinden dit vaker belangrijk dan hun jongere wijkgenoten. Verschil tussen de oudere en nieuwe delen van de wijk, is er niet.

Hoe tevreden zijn bewoners over het voorzieningenniveau in de wijk?

- In de gehele wijk is bijna 60% van de inwoners van mening dat er voldoende voorzieningen in de wijk zijn. Hierbij is een uitgesproken verschil naar wijkdeel; 57% van de bewoners van de oudere wijkdelen beoordeelt het voorzieningenniveau als voldoende, tegen 41% van de bewoners van de nieuwere wijkdelen;
- Ten opzichte van 2017 zijn de nieuwe wijkbewoners wat negatiever geworden over het voorzieningenniveau in de omgeving (-8 procentpunten (zeer) tevreden);
- Bewoners van de nieuwe wijkdelen maken vaker gebruik van voorzieningen buiten de wijk dan inwoners uit de oudere wijkdelen. Het gaat dan (met name) om de supermarkt en scholen/kinderopvang;
- Bibliotheek, sportclubs en horeca worden zowel door bewoners uit de oudere gebieden als bewoners uit de nieuwe gebieden, vaker elders bezocht dan in de eigen wijk.

Hoe informeren bewoners zich over nieuws uit de wijk en welke kanalen kennen zij om iets in de wijk te agenderen?

- De belangrijkste bronnen voor nieuws over de wijk zijn het wijkmagazine (48%) en buurtgenoten/bekenden (31% tot 35%). Dit is hetzelfde in de oudere en nieuwe wijkdelen;
- In de nieuwe wijkdelen zijn horen ook Facebook (34%) en digitale kranten (28%) bij de belangrijke nieuwsbronnen. Digitale nieuwsbronnen worden wat vaker gebruikt in de gebieden van Biezen;
- Qua leeftijd valt op dat Facebook belangrijk is voor de groep t/m 30 jaar (25%). 65-plussers lezen maken vaker gebruik van een papieren krant (35%) en lokale TV (25%);
- Iets meer dan 1 op de 10 inwoners van Biezen volgt geen nieuws over de wijk. Dit geldt het vaakst voor inwoners t/m 30 jaar (20%);

- Een kwart van de inwoners weet een manier te noemen om iets in de wijk onder de aandacht te brengen. Het meest genoemd wordt de wijkraad.

Welke voorkeuren bestaan als het gaat om bewonersactiviteiten en het organiseren daarvan?

- De meest populaire bewonersactiviteiten zijn een straatfeest, filmvertoning in de buitenlucht en gezamenlijk eten (45% tot 55%);
- De verschillen tussen de oude en nieuwe wijkdelen zijn bescheiden; in de nieuwe delen is de belangstelling voor een filmvertoning of gezamenlijke maaltijd wat groter. In de oudere delen van Biezen is een wandelgroep wat populairder;
- Ongeveer een op de vijf inwoners heeft geen interesse in bewonersactiviteiten. De interesse is het grootst bij huishoudens met kinderen (10% geen belangstelling in bewonersactiviteiten, 90% wel);
- 7% van de inwoners liet weten (eventueel) interesse te hebben om actief te worden voor de buurt/wijk; daarbij zet men zich liever in voor de buurt dan voor de wijk, en liever eenmalig dan meer structureel/voor langere periode. Dit patroon is hetzelfde voor inwoners van de oudere en nieuwe wijkdelen.

Inhoudsopgave

1. Samenvatting en conclusies	3
2. Inleiding	7
Doel van het onderzoek en onderzoeksvragen	7
Uitvoering	8
Opbouw rapportage	8
3. Biezen; wijkprofiel en burgerschapstijlen	9
Wijkprofiel	9
Typering bewoners (leefstijlen)	10
4. Bewoners- en woningkenmerken wijkdelen	12
Geslacht, leeftijd, herkomst, huishoudenssamenstelling	12
Maatschappelijke zelfredzaamheid	13
Woningmarkt en woonduur	14
5. Sociale omgeving	14
Sociaal klimaat	15
Contacten in de straat, buurt, wijk	16
6. Voorzieningen; gebruik en oordeel	17
Gebruik van voorzieningen	17
Oordeel over voorzieningen	18
Geschikte en ongeschikte locaties voor kinderen	19
Belangstelling voor het Romeins verleden	19
7. Mediagebruik voor wijknieuws	21
Nieuws over de wijk	21
Kanalen om iets in de wijk te agenderen	23
8. Bewonersparticipatie	24
Interesse in het bezoeken van bewonersactiviteiten	24
Interesse om actief te worden voor de buurt/wijk	25

2. Inleiding

De wijk Biezen is onderdeel van stadsdeel Nijmegen-Oud-West (zie Figuur 1). Naast het Waterkwartier, dat tussen 1910 en 1940 als sociale woningbouw is ontstaan, zijn er kleinere karakteristieke wijkdelen te herkennen. Zo is het gebied tussen de Marialaan, Voorstadslaan en Krayenhofflaan in de jaren '60 en '70 van de 20^e eeuw gebouwd. Door herstructurering en stedelijke vernieuwing is de wijk ingrijpend aan het veranderen. Het gebied tussen Biezen en de Waal(haven), dat voorheen vooral bedrijvigheid kende, wordt herontwikkeld tot woongebied met (stedelijke) voorzieningen.

Figuur 1 De wijk Biezen

Inmiddels wonen ruim 1600 mensen in deze (relatief) nieuwe gebieden van Biezen en worden ook de komende jaren nieuwe woningen opgeleverd in het gebied. Biezen is dan ook een van de gebieden waarin tot 2030 de grootste bevolkingsgroei is te verwachten; meer dan 25%¹. De afgelopen jaren hebben wijkprofessionals de samenhang in de wijk (waaronder de nieuwe gebieden) benoemd als aandachtspunt. Daarnaast bestaat bij wijkmanagement de behoefte in meer inzicht in de ervaringen van de 'nieuwe' inwoners; hoe beoordelen zij hun nieuwe leefomgeving, in hoeverre is men tevreden over het voorzieningenniveau en hoe bekend zijn zij met verschillende gemeentelijke kanalen (waaronder ook de wijkmanager) om zaken in de eigen buurt te agenderen?

Doel van het onderzoek en onderzoeksvragen

Dit onderzoek moet inzicht geven in de volgende onderzoeksvragen:

- Hoe is het sociale klimaat in de wijk?
- Hoe tevreden zijn bewoners over het voorzieningenniveau in de wijk?
- Hoe informeren bewoners zich over nieuws uit de wijk en welke kanalen kennen zij om iets in de wijk te agenderen?

Daarbij is aandacht voor het onderscheid tussen de bestaande en nieuwe delen van de wijk, maar ook voor de volgende (bewoners)kenmerken; leeftijd, samenstelling van het huishouden, aantal woonjaren in de wijk en soort woning.

---

¹ Demografische verkenning 2018, Onderzoek en Statistiek Nijmegen

In Biezen richt een groep van geïnteresseerde inwoners (verenigd in de werkgroep 'Verbinding Biezen') zich op het verbinden van alle wijkbewoners in de volle breedte. Het gaat dus niet alleen om het verbinden van de bestaande wijkdelen met de nieuwe; het kan ook gaan om het betrekken van 'nieuwkomers' (ongeacht het wijkdeel waarin zij wonen). Omdat de onderzoeksresultaten (ook) door de werkgroep kunnen worden benut, is het onderzoek in samenspraak met de werkgroep opgezet en uitgevoerd. In de opzet betekende dat de toevoeging van de volgende onderzoeksvraag:

- Welke voorkeuren bestaan als het gaat om bewonersactiviteiten en het organiseren daarvan?

Uitvoering

Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van bestaande onderzoeksgegevens, waaronder gegevens over burgerschapsstijlen in Biezen. Daarnaast zijn statistieken gemaakt op basis van registratiedata. Ook is een enquête uitgezet onder de bewoners van Biezen.

De enquête heeft uitgestaan tussen 14 juni en 9 juli. Inwoners zijn op diverse manieren uitgenodigd om de enquête in te vullen. Allereerst is een bevolkingssteekproef van 1800 personen aangeschreven. Het ging om een willekeurige steekproef van 800 inwoners uit de nieuwe delen van de wijk en 1000 inwoners uit de oude gebieden². Bewoners in de steekproef werden per brief uitgenodigd om de online vragenlijst in te vullen. Een papieren vragenlijst kon telefonisch worden aangevraagd. Hiervan heeft een enkeling gebruik gemaakt. Er is één herinneringsbrief verzonden om inwoners nogmaals uit te nodigen om de vragen te beantwoorden. Daarnaast is de werkgroep 'Verbinding Biezen' actief geweest in het verzamelen van enquêtes; op zaterdag 22 juni heeft een aantal leden voor de supermarkt in de wijk, voorbijgangers uitgenodigd om de vragen te beantwoorden. Dit heeft geleid tot 72 papieren vragenlijsten en een onbekend aantal vragenlijsten die online zijn ingevuld. Tot slot is de vragenlijst verspreid op de wijkpagina van Biezen op Facebook. Uiteindelijk zijn 428 vragenlijsten ingevuld, waarvan 361 volledig.

Omdat zowel van de bestaande als nieuwe gebieden van Biezen voldoende enquêtes nodig waren om uitspraken te kunnen doen, stemt de verhouding tussen beide wijkdelen onder de respondenten niet overeen met de werkelijkheid. Ook waren inwoners t/m 30 jaar ondervertegenwoordigd. Zowel de verdeling over de wijkdelen als leeftijdsgroepen zijn gecorrigeerd met een weging. Daardoor weerspiegelt de verhouding tussen verschillende leeftijdsgroepen binnen de oude en nieuwe wijkdelen deze verdeling in werkelijkheid.

Opbouw rapportage

Hoofdstuk 3 karakteriseert de wijk als geheel; het woon- en leefklimaat en de zogenaamde burgerschapsstijlen van de inwoners. In het vierde hoofdstuk wordt ingegaan op bewonerskenmerken, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar de bestaande en nieuwe gebieden binnen de wijk. De hoofdstukken 5 t/m 8 gaan achtereenvolgens over het sociale klimaat, gebruik van en oordeel over wijkvoorzieningen, mediagebruik t.a.v. wijknieuws en wensen op het gebied van bewonersactiviteiten.

---

² Op basis van vorige enquêtes was de verwachting dat het responspercentage in de nieuwe wijkdelen wat hoger zou zijn dan de oude wijkdelen.

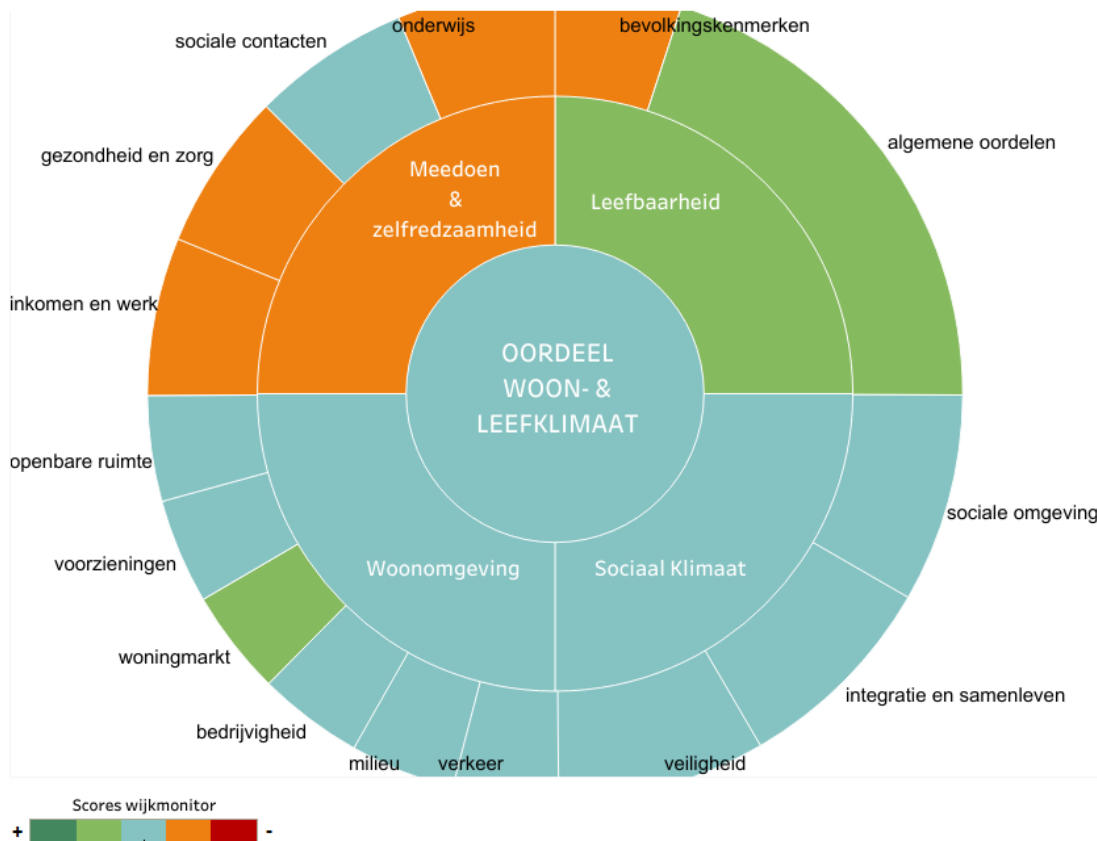
3. Biezen; wijkprofiel en burgerschapstijlen

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de wijk Biezen als geheel. Allereerst wordt het woon- en leefklimaat beschreven. Vervolgens wordt een beeld geschetst van de zogenaamde burgerschapstijlen van de bewoners van Biezen.

Wijkprofiel

De tweejaarlijkse wijkmonitor³ bevat een algemeen wijkprofiel voor alle Nijmeegse wijken. De laatste wijkmonitor dateert van 2018 en beoordeelt het woon- en leefklimaat in Biezen als gemiddeld. Dit is te zien in onderstaande figuur; de kleur in de centrale cirkel geeft de classificatie van de wijk als geheel weer. Daarnaast zijn de vier 'thema's' waarop de classificatie is gebaseerd; meedoen en zelfredzaamheid, leefbaarheid, sociaal klimaat en woonomgeving. Biezen maakte de afgelopen jaren positieve ontwikkeling door. Desondanks blijven er aandachtspunten. Zoals de figuur laat zien liggen deze met name op het gebied van meedoen en zelfredzaamheid. Dit heeft te maken met de 'maatschappelijke kracht' van de bewoners. In de Biezen wonen relatief veel inwoners met een ongunstige positie als het gaat om inkomen, werk, gezondheid en onderwijs.

Biezen

Figuur 2; wijkprofiel voor Biezen (wijkmonitor 2018)

³ De wijkmonitor is beschikbaar op www.swm.nijmegen.nl

Typering bewoners (leefstijlen)

De Nederlandse samenleving kent een grote verscheidenheid aan leefstijlen in relatie tot samenleving, overheid en politiek. Om inzicht te krijgen in deze verschillende leefstijlen is het segmentatiemodel Burgerschapsstijlen ontwikkeld (door Motivaction, i.s.m. de WRR). In onderstaande figuur worden de verschillende burgerschapsstijlen toegelicht en wordt getoond hoe vaak iedere leefstijl voorkomt in Nijmegen en Biezen.

Structuurzoekers

- Voelen zich buitengesloten door de maatschappij, weinig vertrouwen in de overheid
- Gericht op eigen familie- en vriendenkring en materialistisch
- Leeftijden lopen uiteen, veelal praktisch of middelbaar opgeleid met klein inkomen

Verantwoordelijken

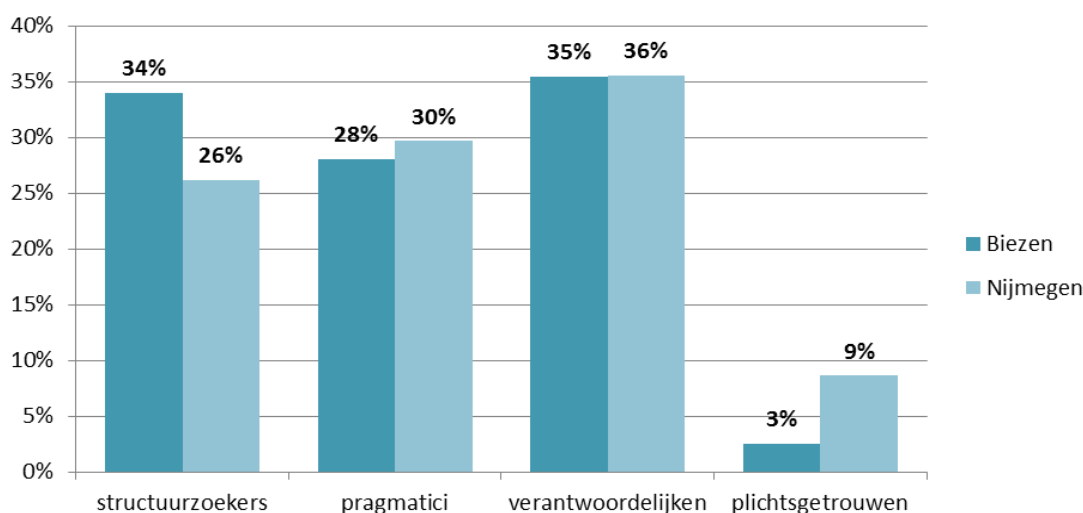
- Maatschappelijk betrokkenheid, uit zich in politieke interesse
- Vinden een open houding naar andere mensen of ideeën belangrijk
- Kosmopolitisch; voelen zich wereldburger of Europeaan
- Veelal hoogopgeleid met bovengemiddeld inkomen

Pragmatici:

- Niet zo maatschappelijk betrokken, wel kritisch op de maatschappij, tegen 'betutteling'
- Gericht op vrijheid en zelfontplooiing, weinig materialistisch
- Veelal jonge mannen

Plichtsgetrouwen:

- Maatschappelijk betrokken, met name gericht op directe leefomgeving
- Solidariteit met zwakkeren in de samenleving is belangrijk
- Traditionele familiewaarden
- Veelal voor of tijdens de oorlog geboren, praktisch opgeleid met een gemiddeld inkomen

Figuur 3 Overzicht van de verschillende leefstijlen en voorkomen in Biezen

Ten opzichte van Nijmegen als geheel heeft de Biezen weinig plichtsgetrouwen en veel structuurzoekers. De groep die zich mogelijk wil inzetten voor de wijk blijft desondanks groot; de burgerschapstijlen die zich laten omschrijven als 'maatschappelijk betrokken' (verantwoordelijken en plichtsgetrouwen) maken samen bijna 40% van de bevolking uit. De data geven helaas geen beeld van de verschillende burgerschapstijlen in het oude en nieuwe deel van Biezen.

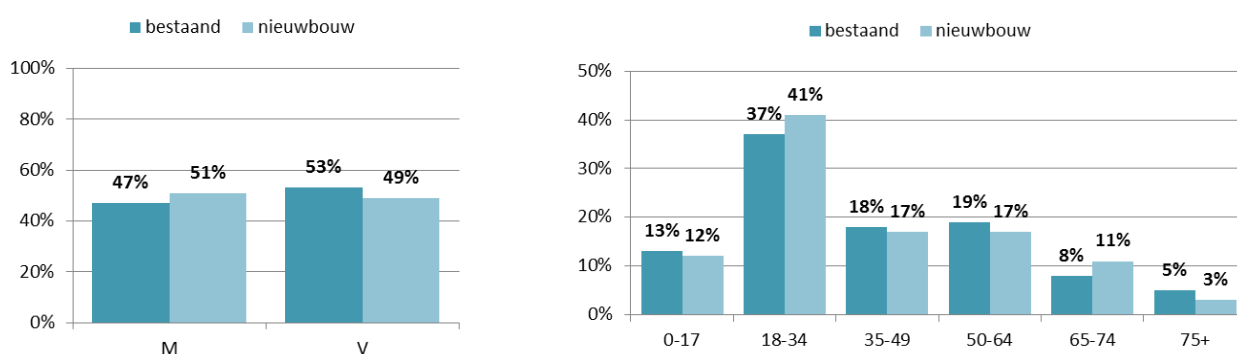
4. Bewoners- en woningkenmerken wijkdelen

Biezen heeft 8952 inwoners⁴; 7336 wonen in het bestaande deel van de wijk, 1616 in de nieuwe gebieden. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste bewoners- en woningkenmerken per wijkdeel weergegeven.

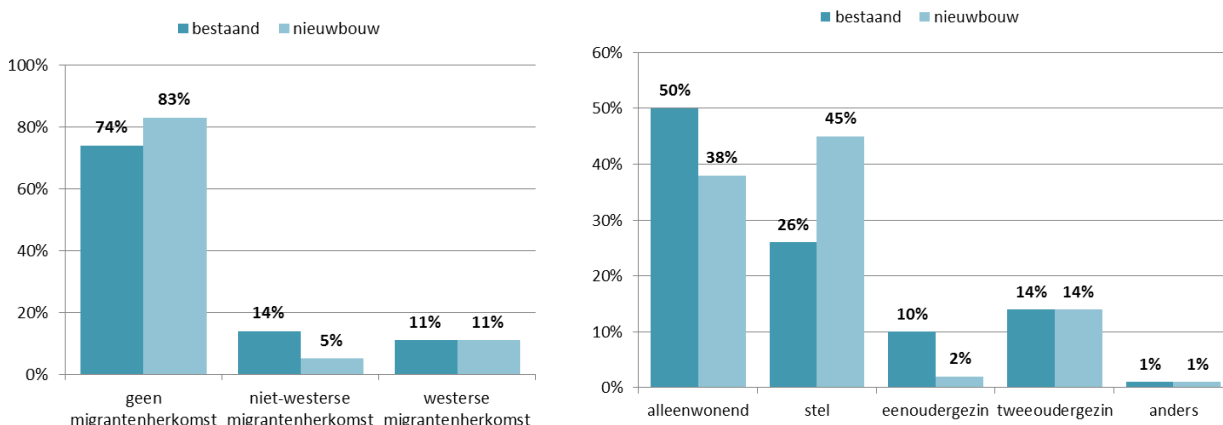
Geslacht, leeftijd, herkomst, huishoudenssamenstelling

Onderstaande figuren tonen de verdeling naar geslacht, leeftijd, herkomst en huishoudenssamenstelling in de bestaande en nieuwe wijkdelen. De figuren laten zien:

- Er zijn geen grote verschillen naar leeftijd en geslacht; het aandeel minderjarigen is in beide wijkdelen vergelijkbaar.
- Van basisschoolleerlingen is gekeken welke school zij bezoeken. In de oude wijkdelen worden de Aquamarijn in Biezen (40%), Petrus Canisius in de Benedenstad (16%) en Michiel de Ruyter in Biezen (12%) het best bezocht. In totaal gaat 52% naar een school in de wijk. In de nieuwe gebieden gaan de meeste kinderen naar Petrus Canisius (54%), Lanteerne in Hees (9%) en Michiel de Ruyter (7%). Daarmee bezoekt 7% een wijk school.

Figuur 4 Geslacht(links) en leeftijd(rechts) in verschillende delen van Biezen

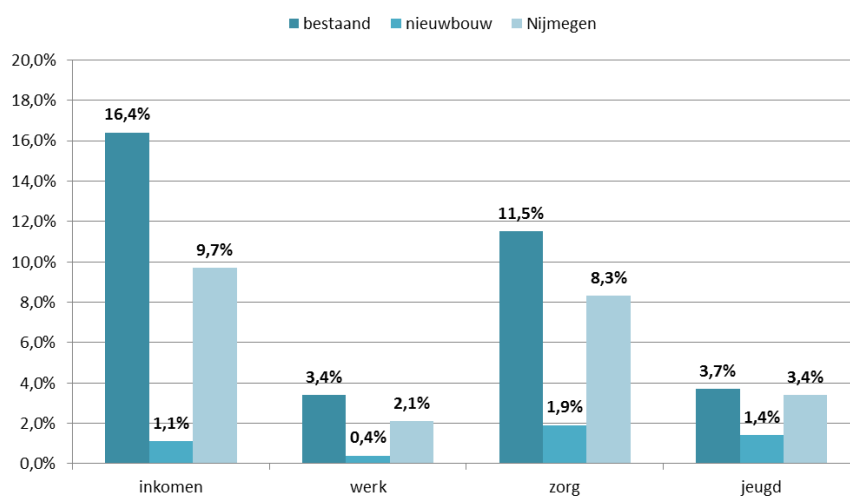

Figuur 5 Herkomst(links) en huishoudenssamenstelling(rechts) in verschillende delen van Biezen

⁴ Stand april 2019.

- In de bestaande gebieden van Biezen wonen meer mensen met een niet-westerse migrantenherkomst (14%) dan in de nieuwe wijkdelen (5%). In oude wijkdelen wonen ook meer statushouders dan in de nieuwe wijkdelen; resp. 1,3% tegen 0,1%.
- Wat betreft typen huishoudens wonen in de oude wijkdelen meer alleenstaanden (50%, tegen 38% in de nieuwe gebieden) en eenoudergezinnen (10%, tegen 2% in de nieuwe gebieden). Daar tegenover staan meer stellen in de nieuwe wijkdelen (45%, tegen 26% in de bestaande gebieden).

Maatschappelijke zelfredzaamheid

Figuur 6 Gebruik van sociale voorzieningen in verschillende delen van Biezen

Figuur 6 laat het gebruik van sociale voorzieningen op het vlak van inkomen (gebruik van de participatiewet), werk (ondersteuning naar werk van het WerkBedrijf), zorg (gebruik van de wmo) en jeugdhulp zien⁵. Ter vergelijking is ook het gebruik in Nijmegen als geheel opgenomen. De figuur laat zien:

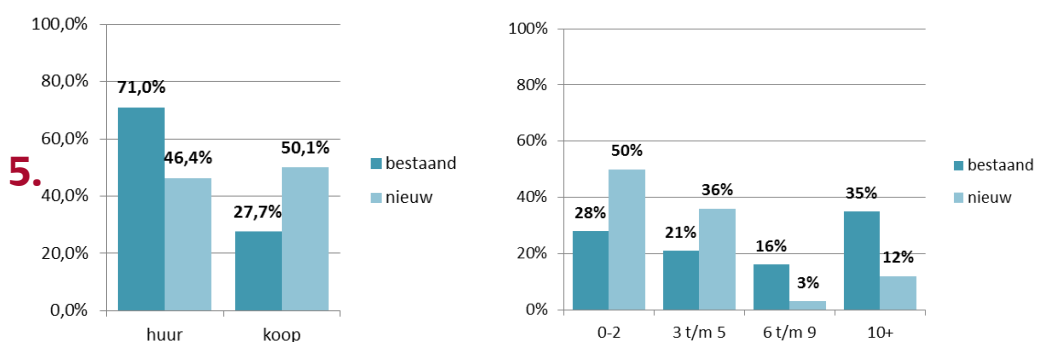
- Het patroon is consequent over alle vier de regelingen; het gebruik is de bestaande delen van Biezen hoger dan in Nijmegen als geheel, in de nieuwe wijkdelen is het gebruik juist lager.
- Als het gaat om jeugdhulpregelingen is het verschil (ten opzichte van Nijmegen) zeer beperkt. Het grootste verschil is te zien bij de inkomensvoorzieningen; die worden in de oude delen van Biezen fors meer gebruikt dan in de rest van Nijmegen.
- De maatschappelijke zelfredzaamheid is in de oudere delen van Biezen daarmee duidelijk lager dan de maatschappelijke zelfredzaamheid van de inwoners van de nieuw wijkdelen.

⁵ Situatie op 1-1-18.

Woningmarkt en woonduur

Tot slot enkele cijfers over de woningmarkt en woonduur in Biezen. Figuur 7 laat de eigendomssituatie van de woningen zien (links) en het aantal woonjaren in Biezen van de inwoners:

- In de oude delen van de wijk staan veelal huurwoningen (71%, tegen 46,4% in de nieuwe gebieden). In de nieuwe wijkdelen staan meer koopwoningen (50,1%, tegen 27,7% in de bestaande gebieden).
- In de nieuwe wijkdelen wonen inwoners veelal korter dan 6 jaar in de wijk (86%). In de oudere wijkdelen is het aantal woonjaren meer verdeeld. Ruim een derde (35%) woont 10 jaar of langer in Biezen.

Figuur 7 Verdeling koop/huur (links) en woonduur in jaren (rechts) in verschillende delen van Biezen

5. Sociale omgeving

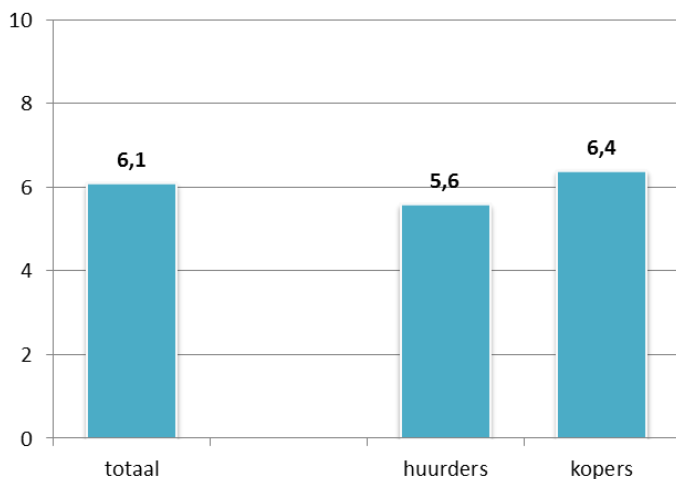
Hoe is de onderlinge omgang van inwoners van Biezen? En hoeveel prijs stellen zij op contact met Nijmegenaren uit de eigen straat, buurt of wijk? Deze vragen komen aan bod in dit hoofdstuk.

Sociaal klimaat

De onderlinge omgang van inwoners, het zogenaamde 'sociaal klimaat', laat zich uitdrukken in een schaalscore die loopt van 0 tot 10. Hoe hoger de score, hoe gunstiger het sociaal klimaat. De schaalscore wordt vastgesteld op basis van een viertal stellingen over de omgang tussen buurtbewoners, die zijn voorgelegd in de afgenomen enquête.

Figuur 8 laat zien dat het sociale klimaat in Biezen als geheel gemiddeld een 6,1 scoort. Dat is vergelijkbaar tot iets gunstiger dan de score in de laatste wijkmonitor (2018). Toen scoorde Biezen een 5,8, net als de stad als geheel. De bestaande en nieuwe wijkdelen scoorden hetzelfde.

Er is ook onderzocht of er groepen zijn met een afwijkend oordeel. Hierbij is gekeken naar leeftijd, aantal woonjaren in Biezen, het type huishouden (alleenstaanden/stellen/huishoudens met kinderen/andere samenstellingen) en de eigendomssituatie van de woning. Deze analyse laat zien dat er alleen verschil bestaat naar eigendomssituatie van de woning. Kopers oordelen positiever (6,4) dan huurders (5,6) (zie ook figuur 8)⁶. Dit verschil is echter niet dusdanig dat het een verschil veroorzaakt tussen de bestaande en nieuwe wijkdelen (waar meer koopwoningen zijn).

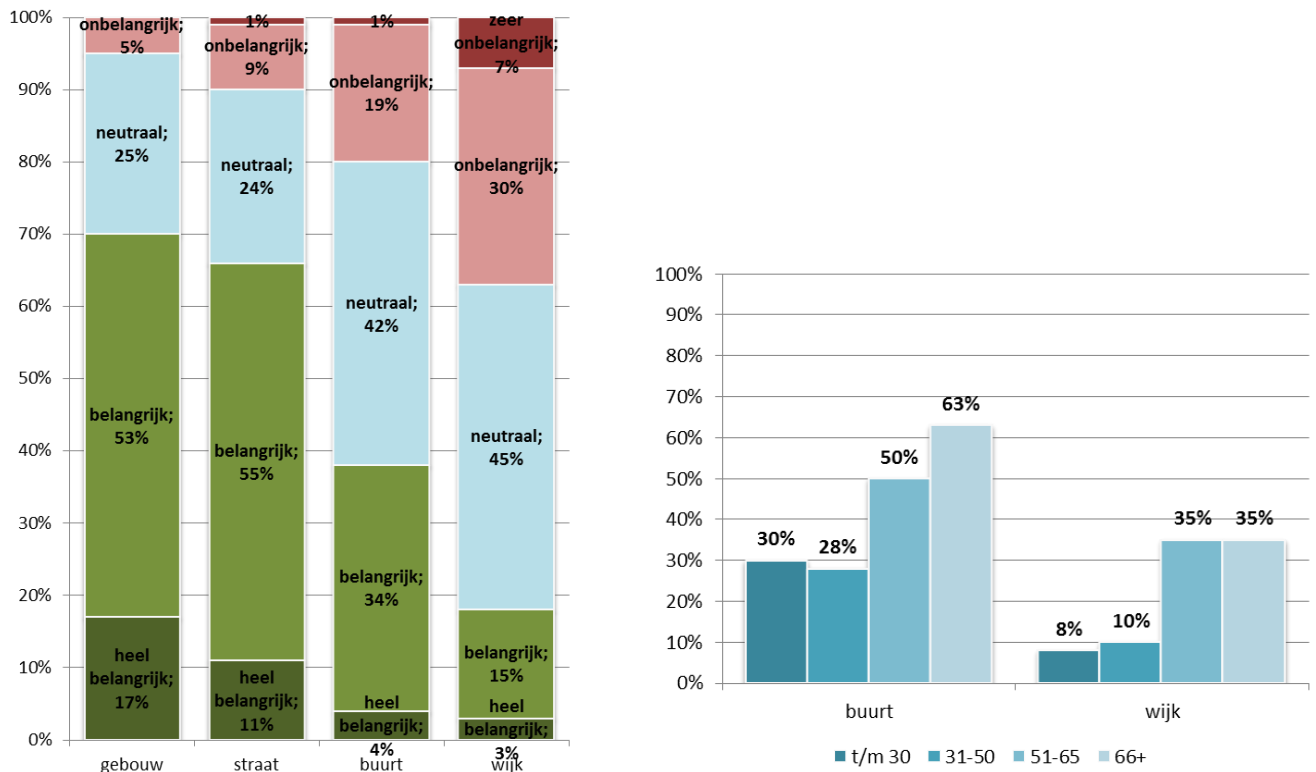
Figuur 8 Totalscore 'sociaal klimaat' in Biezen en score naar eigendomssituatie woning

⁶ Hierbij is meegenomen dat deze kenmerken, onderlinge samenhang vertonen (kopers zijn gemiddeld bijvoorbeeld ouder dan huurders). Het genoemde verschil (0,8) is daarom een zuivere vergelijking tussen kopers en huurders, zonder de invloeden van de andere kenmerken die in de analyse zijn meegenomen.

Contacten in de straat, buurt, wijk

Aan de respondenten is gevraagd hoeveel belang zij hechten aan contact met andere Nijmegenaren, in een steeds grotere straal rond de eigen woning. Inwoners vinden het – naar verwachting – vooral belangrijk om contact te hebben met hun directe buren. Contact met buren uit de straat en gebouw (voor inwoners van hoogbouw) worden het meest belangrijk gevonden; door 65 tot 70% van de Biezenaren. Contact met de buurt is belangrijk voor 38%. Daarop volgt contact met andere wijkbewoners; dat is belangrijk voor 18%. Dit patroon verschilt niet tussen de bewoners van de oude en bestaande wijkdelen.

Zijn er groepen bewoners voor wie deze cijfers afwijken? Hierbij is (wederom) gekeken naar de volgende kenmerken; leeftijd, het aantal woonjaren in Biezen, huishoudenssamenstelling en eigendomssituatie van de woning. Enkel leeftijd speelt een rol. Het gaat dan om het belang dat wordt gehecht aan contact met andere buurt- en wijkbewoners; bewoners boven de 50 vinden dat veel belangrijker (dat is te zien in Figuur 9; rechts). Andere kenmerken spelen geen rol bij het gewenste contact met andere bewoners uit de wijk, buurt of straat.

Figuur 9 Gewenst contact met andere inwoners van Biezen (links) en het percentage dat contact (zeer) belangrijk vindt naar leeftijd (rechts)

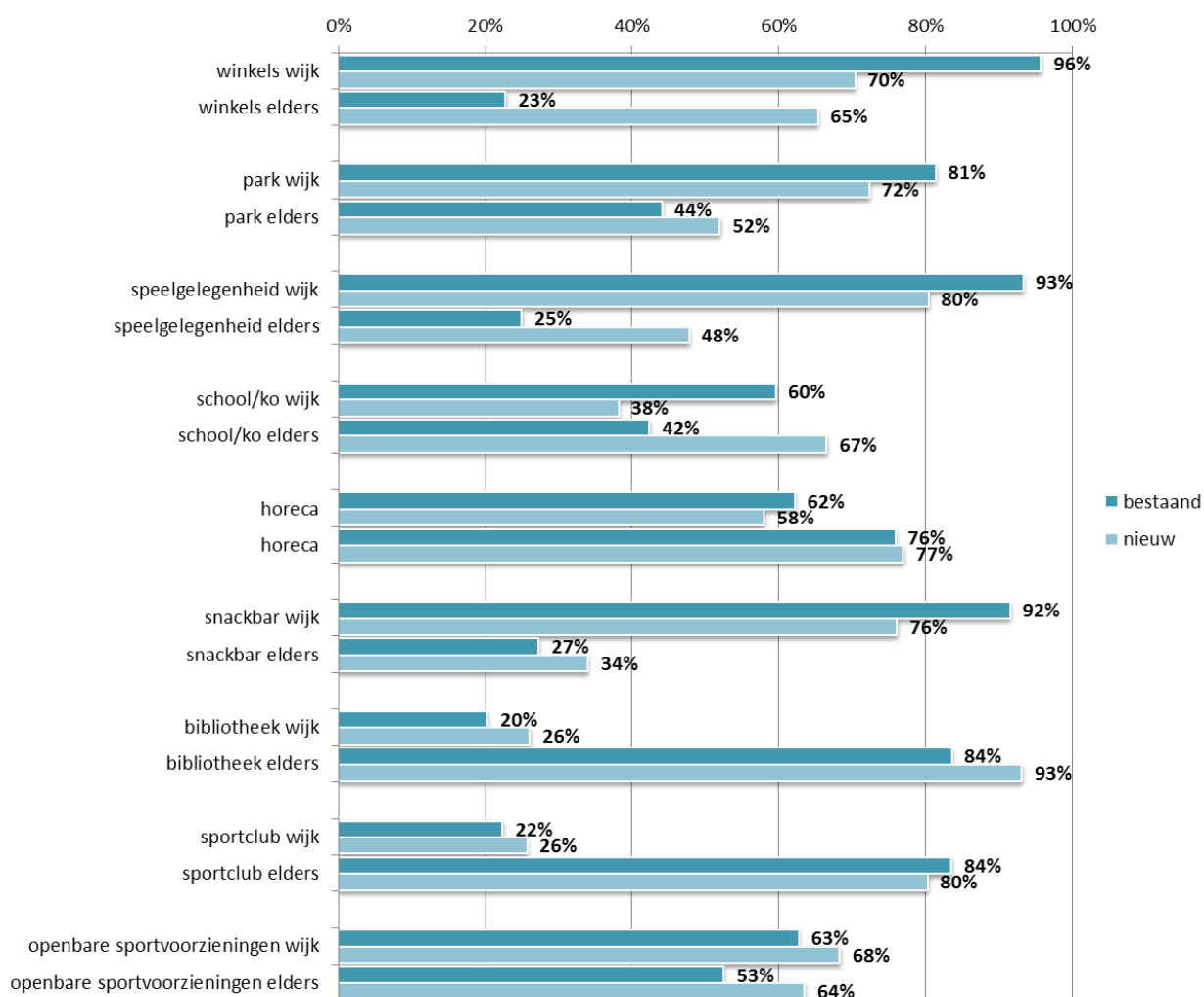

6. Voorzieningen; gebruik en oordeel

Dit hoofdstuk gaat in op het voorzieningenniveau in Biezen. Welke voorzieningen gebruiken inwoners in de wijk en hoe oordelen zij over de voorzieningen?

Gebruik van voorzieningen

Alvorens de tevredenheid over het voorzieningenniveau in de wijk te bespreken, wordt ingegaan op het gebruik van voorzieningen. Figuur 10 laat zien waar bewoners die gebruik maken van een bepaalde voorzieningen, dat doen; in de wijk of elders. Dit geeft in de eerste plaats inzicht in hoeverre bewoners (ervaren dat zij) in de eigen wijk terecht kunnen voor dagelijkse voorzieningen. Omdat met name behoefte is aan inzicht in het (ervaren) voorzieningenniveau in de nieuwe gebieden van Biezen, maakt de figuur een onderscheid naar het bestaande en nieuwe deel van de wijk. Daarmee kan ook uit de figuur worden opgemaakt op welke plaatsen inwoners van de bestaande en nieuwe wijkdelen elkaar tegenkomen, en waar juist niet.

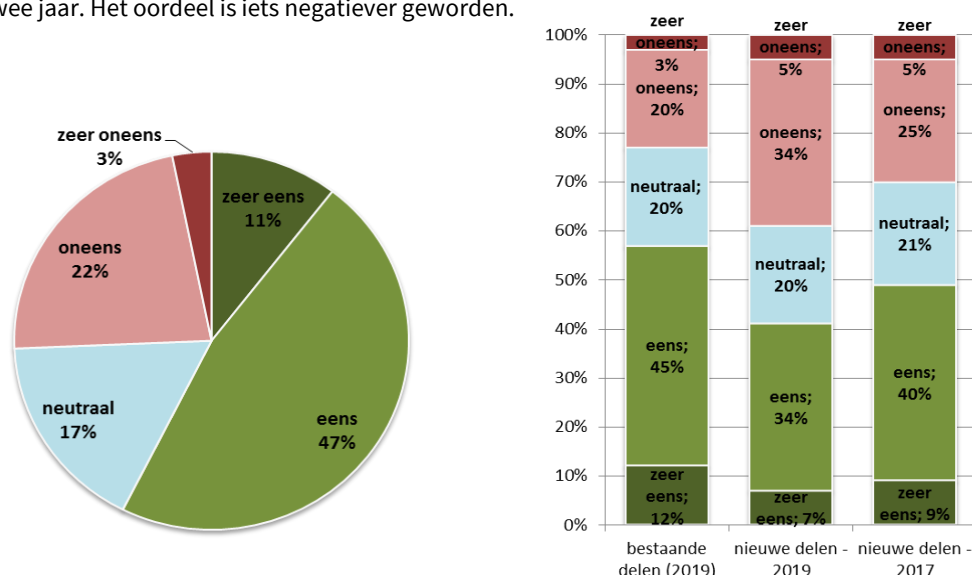
Figuur 10 Gebruik van voorzieningen binnen en buiten de wijk in verschillende delen van Biezen

- Wat opvalt is dat bewoners uit de nieuwe gebieden veel vaker (70%) dan bewoners van de bestaande gebieden (23%), hun boodschappen buiten de wijk doen. Overigens doen veel inwoners uit de nieuwe gebieden (ook) boodschappen binnen de wijk (65%);
- Hetzelfde patroon geldt in mindere mate voor het park en speelvoorzieningen voor kinderen;
- Voor school en kinderopvang is het verschil groot; inwoners van de nieuwe gebieden gebruiken meestal faciliteiten buiten de wijk, terwijl in de bestaande gebieden vaker gebruik wordt gemaakt van voorzieningen in de wijk;
- De bibliotheek (in de Biezantijn), sportclubs en horeca worden door bewoners uit beide wijkdelen vaker elders bezocht dan in de eigen wijk.

Oordeel over voorzieningen

Hoe oordelen de inwoners van Biezen over de nabijheid van voorzieningen in hun woonomgeving? Figuur 11 (links) laat dit zien. In de volledige wijk is bijna 60% van de inwoners van mening dat er voldoende voorzieningen in de wijk zijn. Een kwart vindt van niet en 17% is niet uitgesproken over het voorzieningenniveau in de wijk.

Voor de volgende kenmerken is geanalyseerd of de tevredenheid over de nabijheid van voorzieningen afwijkt: leeftijd, aantal woonjaren in Biezen, het type huishouden, type woning (koop/huur) en of men in het bestaande of nieuwe deel van de Biezen woont⁷. Dan blijkt dat bewoners van de nieuwe wijkdelen minder vaak vinden dat er voldoende voorzieningen in de buurt zijn. Het gaat om een uitgesproken verschil; 41% van de bewoners van de nieuwe wijkdelen vindt het voorzieningenniveau voldoende, tegen 57% in de bestaande wijkdelen. Dit is te zien in Figuur 11 (rechts). Ook is te zien hoe het oordeel over het voorzieningenniveau zich heeft ontwikkeld in de nieuwe wijkdelen in de afgelopen twee jaar. Het oordeel is iets negatiever geworden.

Figuur 11 Teverdenheid over de nabijheid van voorzieningen in de gehele wijk (links) en naar wijkdelen (rechts)

⁷ Waarbij er rekening mee is gehouden dat deze kenmerken onderling samengaan. Daardoor levert de analyse de verschillen tussen alle kenmerken op zich op.

De respondenten konden aangeven welke voorzieningen zij er graag zien bijkomen in de omgeving. Omdat bewoners van de bestaande en nieuwe wijkdelen het voorzieningenniveau anders beoordelen, worden de antwoorden per wijkdeel gerapporteerd.

In de bestaande delen van Biezen hebben 71 personen een (of meerder) suggestie(s) gedaan. Meest genoemd zijn:

- Horeca als restaurants, lunchrooms en terrassen (10 keer)
- Winkels; zowel supermarkten als kleinere zaken (groenteman, delicatessenwinkel) worden genoemd (10 keer)
- Speelgelegenheid, (ook) voor wat oudere kinderen (bijvoorbeeld een skateplein) (5 keer)

In de nieuwe wijkdelen is het beeld duidelijker. Daar hebben 90 personen een (of meerdere) suggestie(s) gedaan. Meest genoemd:

- Winkels, waarbij meestal een supermarkt wordt genoemd (52 keer)
- Groenvoorzieningen, in combinatie met speelvoorziening voor kinderen of uitlaatgebied voor honden (16 keer)
- Sportschool of andere (openbare) sportvoorzieningen (12 keer)
- Horeca als restaurants, lunchrooms en terrassen (8 keer)
- Gelegenheid om geld op te nemen (8 keer)
- Glasbakken (5 keer)

Geschikte en ongeschikte locaties voor kinderen

De respondenten is gevraagd waar zij binnen de wijk graag komen met kinderen. 120 personen benoemden de volgende plaatsen:

- het park (Westerpark, Kronenburger)
- (diverse) speeltuintjes
- het Honigterrein en omgeving

Aanvullend is gevraagd welke plaatsen bewoners juist mijden met kinderen. Dat levert geen duidelijk beeld op qua locaties, maar wel als het gaat om situaties die men uit de weg gaat. 65 personen benoemden de volgende situaties (die spelen op uiteenlopende plaatsen in de wijk):

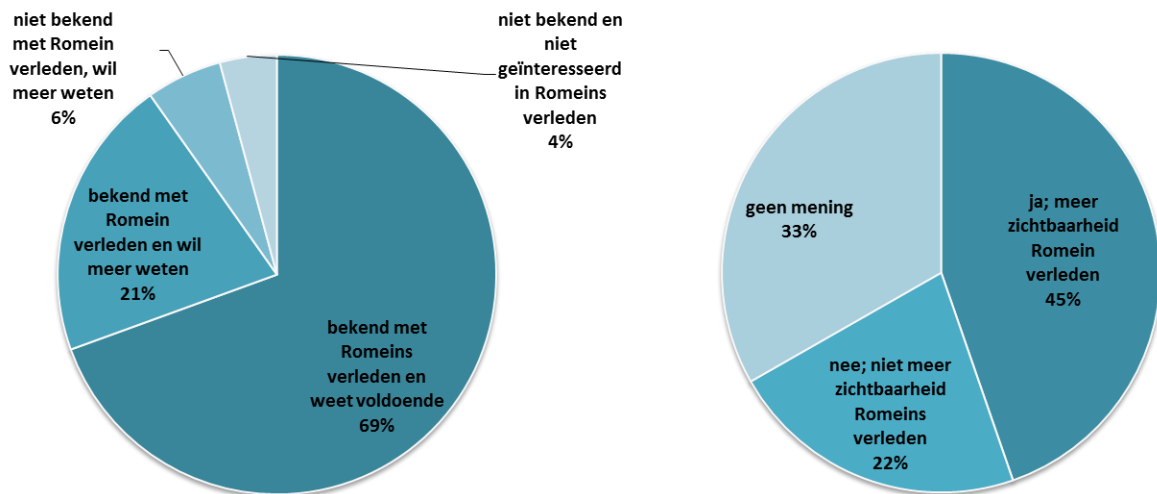
- hangjongeren
- hondenpoep
- verkeersoverlast

Belangstelling voor het Romeins verleden

De wijkbewoners is gevraagd of zij bekend zijn met de Romeinse geschiedenis van de wijk en of zij daarvan meer willen weten. Ook is gevraagd of zij in de openbare ruimte in de wijk meer willen terugzien van de Romeinse geschiedenis. Figuur 12 laat de resultaten zien:

- 90% van de bewoners weet van het Romeins verleden van de wijk, 10% is hiermee niet bekend;

- 27% zou meer willen weten van het Romeins verleden (het gaat in meerderheid om bewoners die al een en ander weten van de geschiedenis van de wijk);
- 45% zou meer in de wijk willen zien van het Romeins verleden;
- 55% heeft geen behoefte aan een meer zichtbaar Romeins verleden of heeft hierover geen mening.

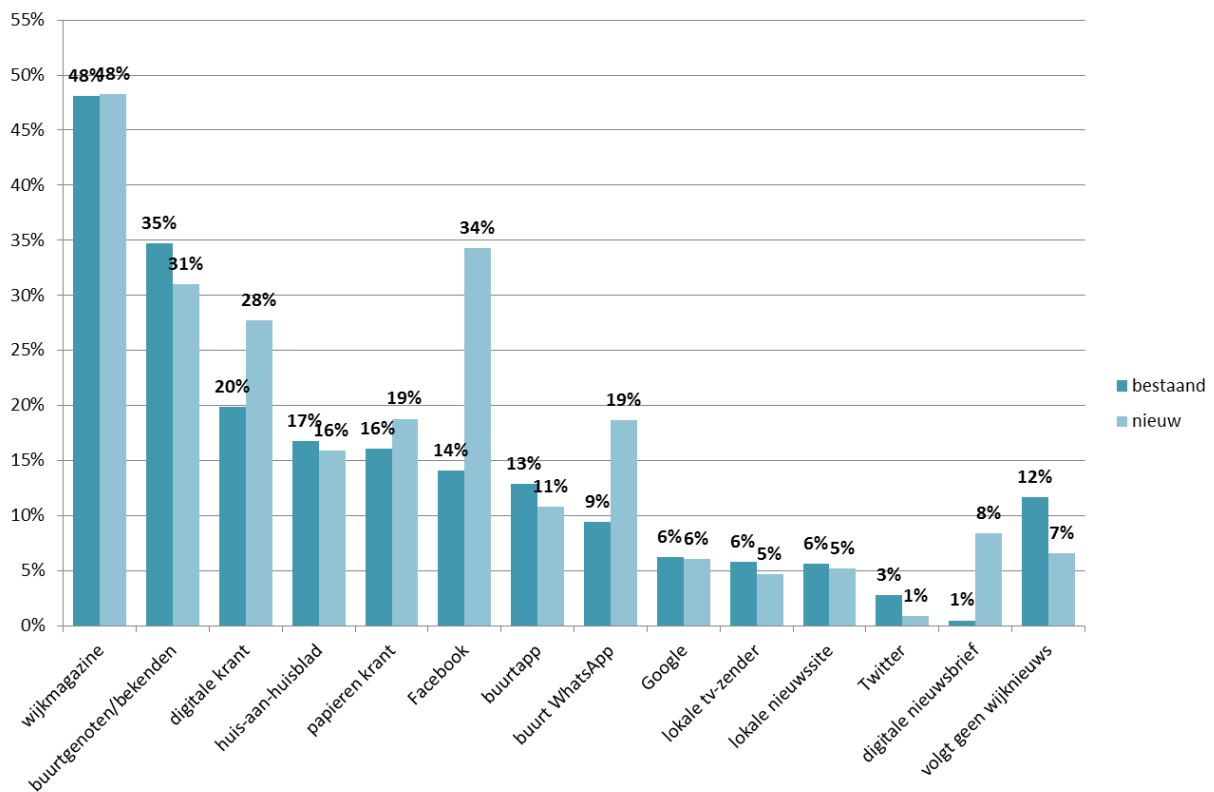
Figuur 12: Bekendheid/interesse Romeins verleden Biezen (links) en wensen rond zichtbaarheid Romeins verleden (rechts)

7. Mediagebruik voor wijknieuws

Dit hoofdstuk gaat allereerst over hoe bewoners van Biezen kunnen worden bereikt voor nieuws over de wijk. Vervolgens komt aan bod welke kanalen inwoners zouden benutten als zij iets in de wijk willen agenderen.

Nieuws over de wijk

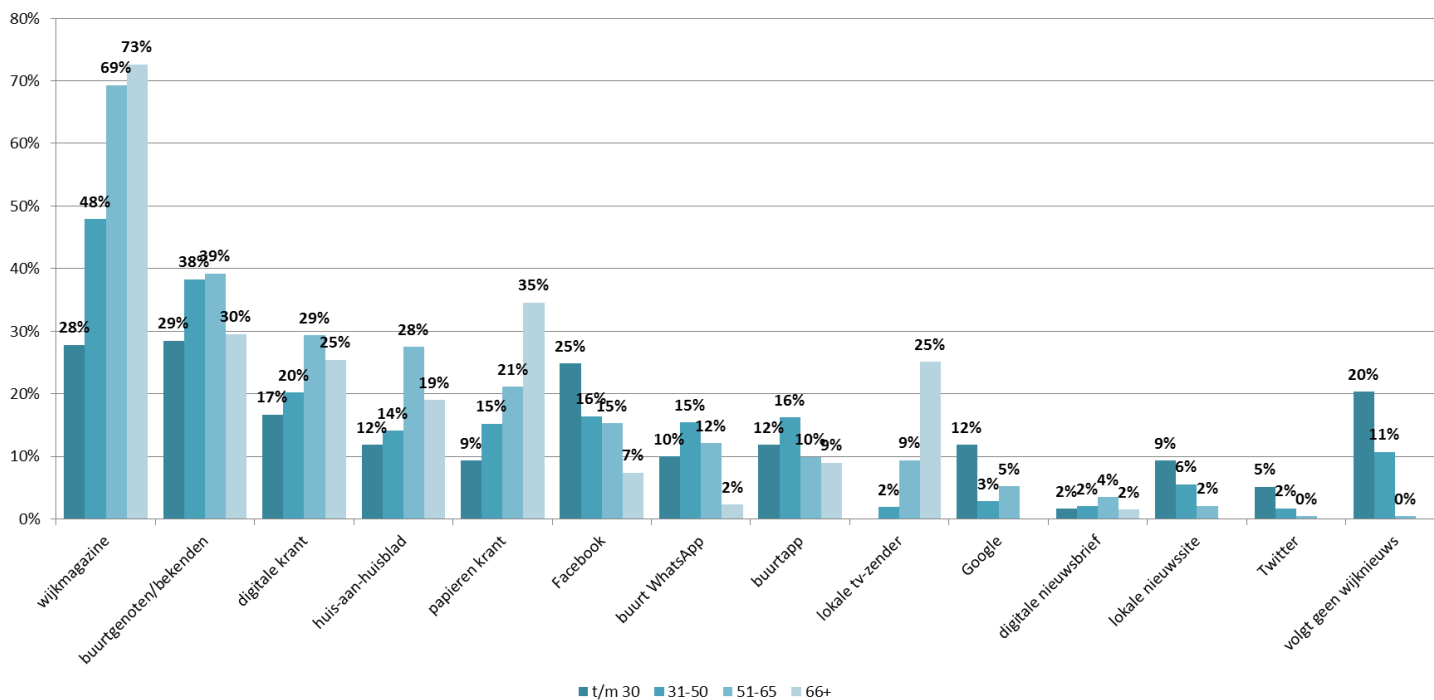
Hoe komen de inwoners in de verschillende delen van de wijk aan nieuws over de wijk? In de enquête is gevraagd welke kanalen men hiervoor gebruikt. Figuur 13 laat de antwoorden zien. Onder Figuur 13 staan de meest opvallende bevindingen:

Figuur 13 Mediagebruik voor nieuws over de wijk in verschillende delen van Biezen

- Zowel in de oude (48%) als nieuwe (48%) gebieden van de wijk is het wijkmagazine de belangrijkste bron voor nieuws over de wijk. Daarop volgen (op enige afstand) buurtgenoten en andere bekenden als nieuwsbron (35% in de bestaande delen, 31% in de nieuwe gebieden);
- In de nieuwe wijkdelen spelen daarnaast een tweetal digitale kanalen een belangrijke rol; Facebook (34%) en een digitale krant (28%). Ook van andere digitale bronnen valt op dat deze vaker worden gebruikt in de nieuwe wijkdelen dan in de oude; een buurt WhatsApp (resp. 19% en 9%) en digitale nieuwsbrieven (resp. 8% en 1%). Dit zijn echter ook voor de nieuwe wijkdelen niet de belangrijkste bronnen van informatie.

Een ander kenmerk dat bepalend is voor mediagebruik, is leeftijd. Daarom geeft Figuur 14 inzicht in hoe de verschillende leeftijdsgroepen in Biezen kunnen worden bereikt. De meest opvallende bevindingen zijn onder Figuur 14 weergegeven:

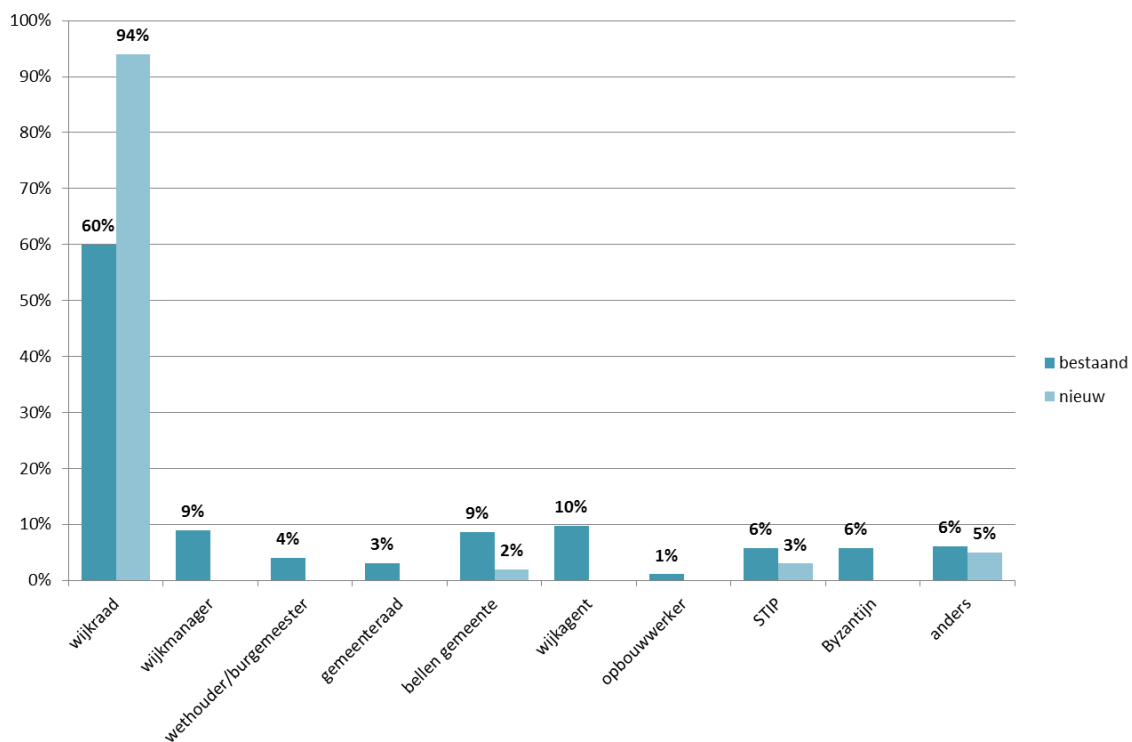
Figuur 14 Mediagebruik voor nieuws over de wijk naar leeftijd

- Voor alle leeftijdsgroepen geldt het wijkmagazine als belangrijkste informatiebron over de stad, hoewel het blad vaker wordt gelezen naarmate wijkbewoners ouder zijn (28% door wijkbewoners t/m 30 jaar, 73% door bewoners boven de 65). Ook buurtgenoten en andere bekenden zijn voor wijkbewoners van alle leeftijden een belangrijke nieuwsbron;
- Daarnaast zijn er enkele opvallende verschillen. Voor de groep t/m 30 jaar is Facebook een van de belangrijkste informatiebronnen (25%). Daarnaast volgen zij relatief vaak geen wijknieuws (20%);
- Voor wijkbewoners ouder dan 65 worden is de papieren krant belangrijk als nieuwsbron (35%). Verder zijn zij goed te bereiken via lokale tv-kanalen (25%), wat voor geen van de andere groepen het geval is.

Zijn er kanalen voor nieuws over de wijk die de inwoners missen? Dat lijkt niet het geval; slecht een klein aantal inwoners geeft dit in de enquête aan. Daarbij worden geen gemiste kanalen, maar verbeterpunten voor bestaande kanalen genoemd. De meesten merken op dat zij niet of nauwelijks huis-aan-huisbladen ontvangen, maar dat wel zouden willen. Daarnaast geven enkele respondenten aan dat zij de buurtapp onoverzichtelijk vinden en moeite hebben om het voor hen relevante nieuws te vinden.

Kanalen om iets in de wijk te agenderen

Met welke partij(en) zouden inwoners van Biezen contact opnemen als zij iets in de wijk willen aanpakken of ergens aandacht voor willen? Deze vraag weet (in beide wijkdelen) slechts iets meer dan een kwart van de bewoners te beantwoorden. Onderstaande figuur laat zien welke kanalen door deze inwoners zijn genoemd. In beide wijkdelen wordt de wijkraad het vaakst genoemd. In de nieuwe wijkdelen is dat vaker het geval dan in de oude (resp. 94% en 60%). Dit is dan ook vrijwel het enige kanaal dat in de nieuwe gebieden wordt genoemd. In de het oude deel van Biezen worden naast de wijkraad ook andere kanalen genoemd; de wijkagent (10%), wijkmanager (9%) en het algemene nummer van de gemeente (9%).

Figuur 15 Bekendheid kanalen om iets in de wijk te agenderen in verschillende delen van Biezen

Een ander relevant onderscheid bij dit onderwerp zou het aantal woonjaren in de wijk kunnen zijn. Weten (relatieve) nieuwkomers 'de weg' wanneer zij iets in de wijk willen agenderen? Omdat deze vraag veelvuldig niet is beantwoord (wat nog vaker geldt voor bewoners die niet langer dan 10 jaar in de wijk wonen), is het aantal enquêtes te klein voor een uitsplitsing naar aantal woonjaren. Dit betekent vermoedelijk wel dat inwoners die minder lang in de wijk wonen, minder bekend zijn met de diverse partijen die in de wijk actief zijn.

8. Bewonersparticipatie

Voor welke bewonersactiviteiten bestaat interesse? En in hoeverre hebben inwoners interesse om bewonersactiviteiten te (helpen) organiseren? Beide vragen komen aan bod in dit hoofdstuk.

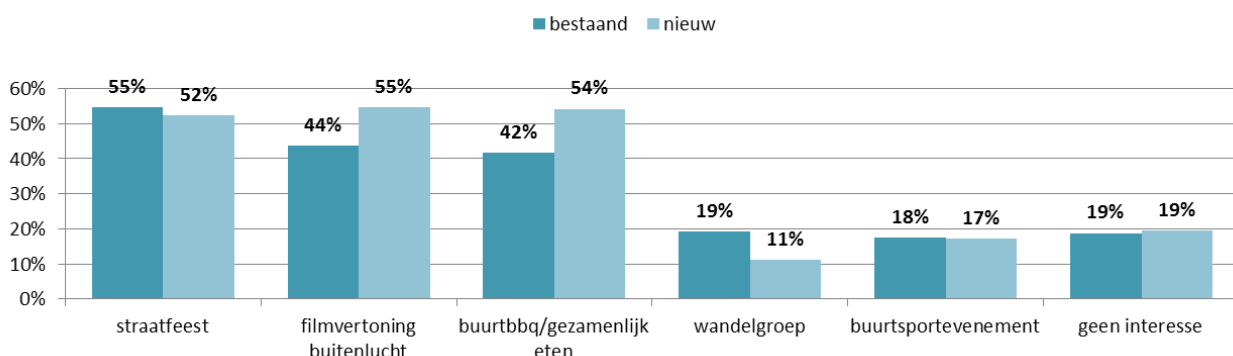
Interesse in het bezoeken van bewonersactiviteiten

Onderstaande figuren tonen van verschillende doelgroepen in welke bewonersactiviteiten zij eventueel interesse hebben. Daarbij vallen de volgende bevindingen op:

- De meest populaire activiteiten zijn een straatfeest, filmvertoning in de buitenlucht en gezamenlijk eten;
- Ongeveer een op de vijf inwoners van Biezen heeft geen interesse in bewonersactiviteiten. Dit is het minst het geval bij huishoudens met kinderen (10%) en inwoners die tussen de 3 en 10 jaar in de wijk wonen (15%);
- In de nieuwe wijkdelen is de belangstelling voor een filmvertoning en gezamenlijk eten (resp. 55% en 54%) groter dan in de oude gebieden binnen Biezen (resp. 44% en 42%). In oud-Biezen is juist meer interesse voor een wandelgroep; 19%, tegen 11% in de nieuwe wijkdelen.
- Bewoners die langer dan 10 jaar in de wijk wonen hebben relatief weinig interesse in een filmvertoning (30%) of evenement rond gezamenlijk eten (30%). Een wandelgroep is juist relatief populair (27%) in deze groep. Dat geldt ook voor alleenstaanden (24%). Verder valt op dat stellen vaker warmlopen voor een buurtbarbecue (49%).

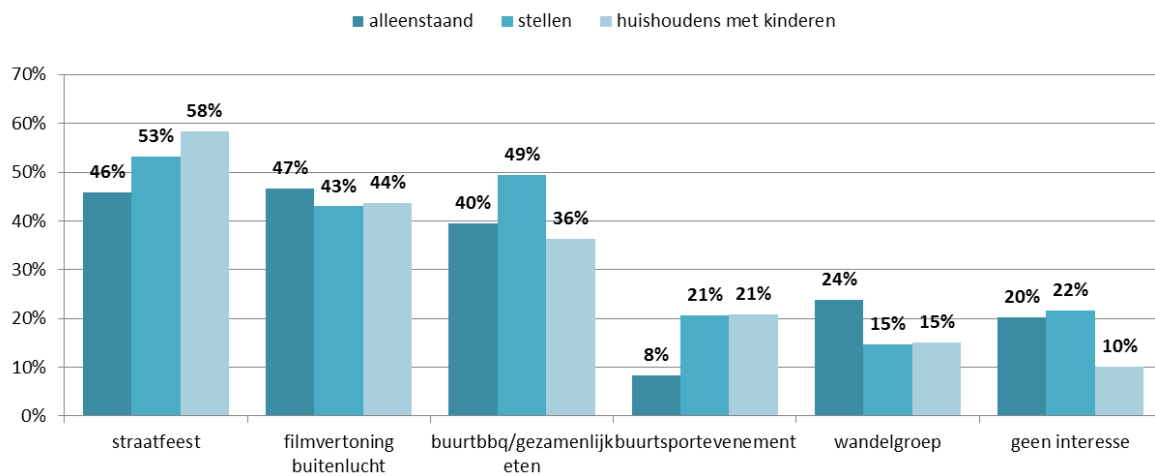
Respondenten konden ook suggesties doen voor activiteiten die zij interessant vinden. Ideeën die meermaals zijn geopperd zijn een braderie of markt, muziek-evenement of het doen van gezamenlijk onderhoud aan de leefomgeving.

Welke plaatsen vinden wijkbewoners geschikt voor een bewonersactiviteit? 190 respondenten deden een (of meer) suggestie(s). Meest genoemd werden een park (in verreweg de meeste gevallen het Westerpark) of het Honigterrein. Suggesties die niet vaak werden gedaan maar mogelijk interessant zijn, zijn de Waalhaven, het plein voor de Jumbo (Fenikshof) en de eigen straat.

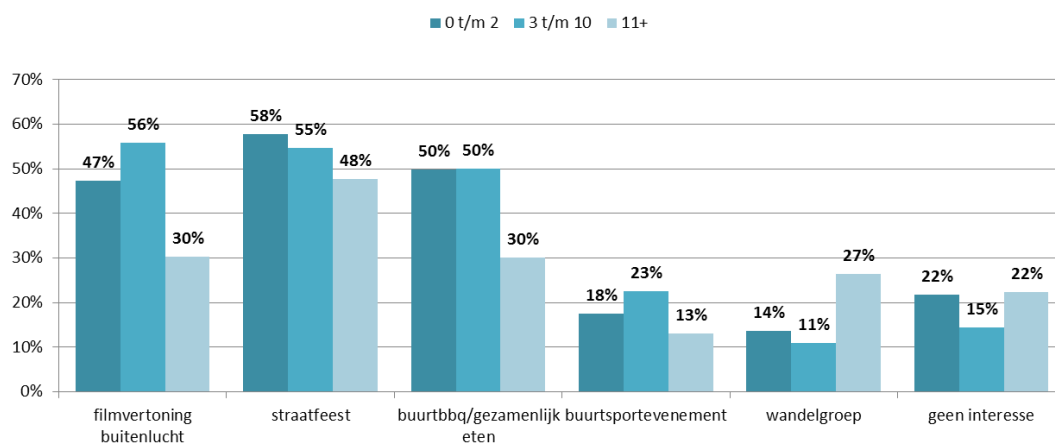

Figuur 16 Interesse in diverse bewonersactiviteiten in verschillende delen van Biezen

Figuur 17 Interesse in diverse bewonersactiviteiten naar huishoudensamenstelling

Figuur 18 Interesse in diverse bewonersactiviteiten naar aantal woonjaren in de wijk

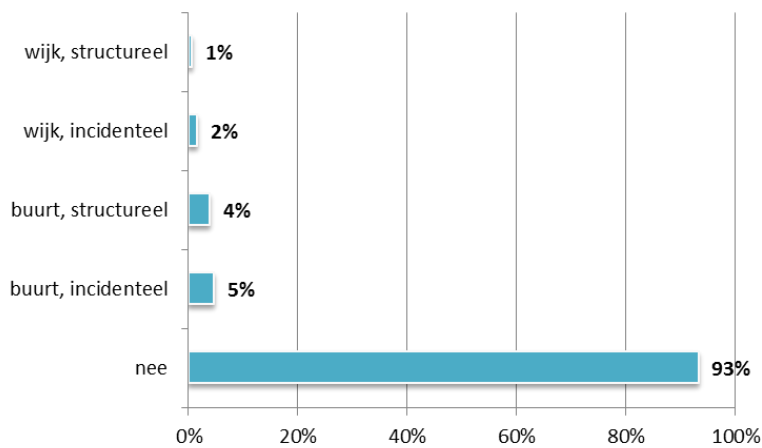
Interesse om actief te worden voor de buurt/wijk

Aan de respondenten is gevraagd of zij interesse hebben in een actieve rol in de buurt/wijk en zo ja, op welke manier. Figuur 19 laat zien:

- 93% van de inwoners van Biezen heeft (op dit moment) geen belangstelling om actief te worden voor de buurt;
- De meeste interesse bestaat voor inzet voor de eigen buurt (in overeenstemming met de bevindingen in hoofdstuk 3; 'sociale omgeving');
- Bewoners hebben iets vaker interesse in een eenmalige bijdrage (zoals het mede-organiseren van een bewonersactiviteit; 5%) dan in een meer structurele bijdrage door actief te worden in een bewonersvereniging (4%);

- De interesse om voor de wijk actief te worden is nog kleiner; 2% heeft eventueel interesse in het eenmalig mede-organiseren van een activiteit, 1% wil mogelijk bij een bewonersvereniging voor de wijk;
- Het patroon is vergelijkbaar voor de oude en nieuwe gebieden binnen de wijk. Ook het aantal woonjaren in Biezen speelt geen rol.

Aan respondenten met (mogelijke) interesse om actief te worden, is de gelegenheid gegeven om hun contactgegevens achter te laten zodat (andere) actieve bewoners hen kunnen benaderen. Dit hebben 35 respondenten gedaan. Deze contactgegevens zijn gedeeld met de werkgroep Verbinding Biezen.

Figuur 19 In hoeverre en op welke manier willen inwoners actief worden voor hun woonomgeving?